

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1292/08
08.05.2008. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Branislave Apostolović, predsednika veća, Nadežde Radević, Biljane Dragojević, Vesne Popović i Jasminke Stanojević, članova veća, u pravnoj stvari tužilje AA, koju zastupa AB, advokat, protiv tuženih BB i VV, koje zastupa BA, advokat, radi određivanja mere zaštite od nasilja u porodici, odlučujući o reviziji tuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Prokuplju Gž.br.1707/07 od 05.12.2007. godine, u sednici održanoj 08.05.2008. godine doneo je

P R E S U D U

Revizija tuženih izjavljena protiv presude Okružnog suda u Prokuplju Gž.br.1707/07 od 05.12.2007. godine ODBIJA SE kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Prokuplju P.br.3815/07 od 11.09.2007. godine, stavom prvim izreke određena je mera zaštite od nasilja u porodici tako što je tuženima zabranjeno stanovanje i naloženo iseljenje sa svim licima i stvarima iz porodičnog stambenog objekta koji se nalazi u GG na kat.parceli br.aa KO DD, kao i da trpe da se u ovaj objekat useli tužilja i da joj predaju ključeve od ulaznih vrata kuće. Stavom drugim izreke određena je mera zaštite od nasilja u porodici zabranom tuženima prilasku tužilji na udaljenosti manjoj od 1000 metara i naloženo uzdržavanje od približavanja, pod pretnjom novčanog kažnjavanja. Stavom trećim izreke određeno je da navedene mere zaštite od nasilja u porodici traju godinu dana od dana prijema otppravka presude, stavom četvrtim izreke da žalba ne zadržava izvršenje presude, dok su stavom petim izreke tuženi obavezani da tužilji na ime troškova postupka plate iznos od 35.000,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Prokuplju Gž.br.1707/07 od 05.12.2007. godine odbijena je žalba tuženih kao neosnovana, a prvostepena presuda je potvrđena.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude tuženi su izjavili blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pravilnost pobijane presude na osnovu člana 399. ZPP i utvrdio da je revizija neosnovana.

U sprovedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a na koju se neosnovano ukazuje u reviziji. Za postojanje ove povrede postupka potrebno je da se nedostaci u pogledu parnične sposobnosti odnose na stranku koja je izjavila žalbu, odnosno reviziju, a ne na suprotnu stranku. Zato navodi tuženih o stranačkoj nesposobnosti tužilje ne upućuju na postojanje bitne povrede postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP.

Prema stanju u spisima, tužilja nije lišena poslovne sposobnosti ni u potpunosti, a ni delimično, pa se njena parnična sposobnost, koja se, prema članu 74. ZPP upodobljava poslovnoj sposobnosti fizičkog lica da preduzima radnje u postupku, ne dovodi u sumnju navodima revizije i uz reviziju priloženog mišljenja veštaka da se kod tužilje konstatuju znaci zaostalosti u duševnom razvoju na nivou lake duševne zaostalosti, s obzirom na konstataciju prvostepenog suda sa zapisnika o glavnoj raspravi od 31.08.2007. godine da je tužilja sposobna da komunicira sa sudom bez problema i da daje odgovore na postavljena pitanja, koji su jasni, povezani i logični i s obzirom na činjenicu da je tužilja uspela u ovoj parnici sa svojim zahtevom, te da njena prava i interesi nisu povređeni.

Takođe su neosnovani i revizijski navodi o postojanju bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP, budući da nižestepene presude sadrže dovoljne, jasne, argumentovane i neprotivurečne razloge o svim odlučnim činjenicama.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, otac tužilje, sada pokojni PP je, kao primalac izdržavanja, zaključio sa tuženom VV, svojom unukom, kao davaocem izdržavanja, ugovor o doživotnom izdržavanju, kojim se davalac izdržavanja obavezala na izdržavanje i tužilje - svoje tetke. Stranke su ugovorile zajednicu života u kući tužiljinog oca, u kojoj je tužilja i ranije živela, a predmet ugovora, pored ostalog, predstavlja i ta kuća. Otac tuzilje preminuo je u avgustu 2003. godine, nakon čega su tuženi počeli svakodnevno da maltretiraju tužilju, pa je ona pokrenula postupak za raskid ugovora o doživotnom izdržavanju. Zbog stalnog maltretiranja i fizičkog zlostavljanja, tužilja se obraćala Zdravstvenoj stanici u GG, Hitnoj službi Zdravstvenog centra u DD, a takođe je podnosila prijave Stanici milicije u DD. Pored fizičkog maltretiranja, tuženi su uskraćivali tužilji davanje hrane, isključivali su joj električnu energiju i vodu i prestali da joj daju novac, pa je zbog svega navedenog bila prinuđena da napusti kuću.

Kod takvog činjeničnog stanja, pravilno je zaključivanje nižestepenih sudova da su stranke članovi porodice i da ponašanje tuženih prema tužilji predstavlja nasilje u porodici u smislu člana 197. Porodičnog zakona, jer joj takvim svojim ponašanjem ugrožavaju telesni integritet, duševno zdravlje i spokojstvo, kao i da su se stekli uslovi za određivanje mera zaštite od nasilja u porodici u smislu člana 198. istog zakona.

Zbog toga su revizijski navodi tuženih o pogrešnoj primeni materijalnog prava neosnovani.

Odredbom člana 286. Porodičnog zakona propisano je da ako organ starateljstva nije pokrenuo postupak u sporu za zaštitu od nasilja u porodici, sud može zatražiti od organa starateljstva da pruži pomoć u pribavljanju potrebnih dokaza i da iznese svoje mišljenje o svrsishodnosti tražene mere. Tu pomoć sud može tražiti, ali i ne mora. Takva njegova obaveza nije propisana, pa okolnost što se prvostepeni sud nije obraćao organu starateljstva za pomoć ne znači da su nižestepene presude zasnovane na pogrešnoj primeni materijalnog prava i zato nezakonite.

Određena mera zaštite iseljenja tuženih sa svim licima i stvarima iz porodičnog stambenog objekta na kat.parceli br.aa KO DD nesumnjivo se odnosi na kuću koja je bila vlasništvo tužiljinog oca i u kojoj je tužilja živela sa svojim roditeljima, pa i kasnije, nakon zaključenja ugovora o doživotnom izdržavanju i zasnivanja zajednice života sa tuženim. To proizilazi iz stanja u spisima, pa su zato neosnovani revizijski navodi da je izreka prvostepene presude nejasna i da se ne zna iz koje kuće tuženi treba da se isele, budući da na istom placu postoji i kuća koju su tuženi, kako se navodi, sami podigli. Činjenica da tuženi imaju maloletno dete, koje zajedno sa njima mora da se iseli iz kuće, ne bi ukazivala na povredu prava deteta koja bi onemogućivala određivanje ove mere zaštite od nasilja u porodici. U nastalom sukobu prava i interesa, prednost treba dati tužilji, čiji je život fizički i duševno ugrožen upravo ponašanjem tuženih, koji su, kao roditelji tog deteta, dužni da mu obezbede miran i spokojan život.

Ostalim revizijskim navodima osporava se utvrđeno činjenično stanje, pa ih Vrhovni sud nije razmatrao, jer je odredbama člana 398. stav 2. ZPP propisano da se revizija ne može izjaviti zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Nalazeći da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, kao ni razlozi na koje pazi po službenoj dužnosti, Vrhovni sud je primenom člana 405. ZPP odlučio kao u izreci.

Predsednik veća – sudija,

Branislava Apostolović, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

NN